

**Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
Riadiaci orgán pre Operačný program Životné prostredie**

**Definícia oprávnených výdavkov pre projekty
financované z ERDF a KF v rámci
výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný
finančný príspevok s kódom OPŽP-PO4-14-1
pre Operačný program Životné prostredie**

v znení Usmernenia č. 1

Dátum:

Schválil: Ing. Peter Žiga, PhD.
minister životného prostredia
Slovenskej republiky

Obsah

ÚVOD	3
VŠEOBECNÉ PRAVIDLÁ OPRÁVNENOSTI VÝDAVKOV	3
ROZDELENIE OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	5
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY CELKOVÝCH VÝDAVKOV PROJEKTU.....	7
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV	7
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY PRIAMÝCH VÝDAVKOV	7
LIMITY MAXIMÁLNEJ VÝŠKY NEPRIAMÝCH VÝDAVKOV	8
BENCHMARKY VZŤAHUJÚCE SA NA NEPRIAME VÝDAVKY	8
PRIESKUM TRHU.....	9
VÝPOČET VÝŠKY OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV VYBRANÝCH SKUPÍN VÝDAVKOV	10
VÝPOČET VÝŠKY BEŽNÝCH VÝDAVKOV	10
VÝPOČET VÝŠKY PRIAMÝCH KAPITÁLOVÝCH VÝDAVKOV	12
VÝPOČET ĎALŠÍCH VÝDAVKOV	12
INÉ VÝDAVKY	14
ŠPECIFIKÁCIA OPRÁVNENÝCH VÝDAVKOV V RÁMCI VÝZVY S KÓDOM OPŽP-PO4-14-1.....	16
NEOPRÁVNENÉ VÝDAVKY	21

Úvod

Cieľom *Definície oprávnených výdavkov* je zdefinovať pravidlá oprávnenosti výdavkov pre Výzvu na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok (ďalej aj „ŽoNFP“) v rámci Operačného programu Životné prostredie (ďalej aj „OP ŽP“), ktoré budú záväzné pre všetky subjekty zapojené implementácie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v programovom období 2007 – 2013 v rámci OP ŽP.

Základnými dokumentmi upravujúcimi oprávnenosť výdavkov sú NARIADENIE RADY (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006 (ďalej aj „všeobecné nariadenie“), ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 v platnom znení, NARIADENIE RADY (ES) č. 1084/2006, z 11. júla 2006, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1164/94 a NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 1080/2006 z 5. júla 2006 o Európskom fonde regionálneho rozvoja, a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1783/1999 v platnom znení.

Ustanovenia uvedených nariadení sú rozpracované v koncepčných a realizačných materiáloch na národnej úrovni (OP ŽP, Programový manuál OP ŽP, Príručka pre žiadateľa, schémy štátnej pomoci a pod.).

Všeobecné pravidlá oprávnenosti výdavkov

Podľa charakteru rozlišujeme výdavky na oprávnené a neoprávnené. Výdavok na príspevok zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu (ďalej len „Fondy“) je oprávnený, ak spĺňa všetky nasledovné podmienky:

- 1) je skutočne vynaložený medzi 1. januárom 2007 a dňom ukončenia realizácie projektu, nie však neskôr ako 31. decembra 2015;
- 2) všeobecne platí, že výdavky musia vzniknúť v priebehu realizácie projektu a projekt nesmie byť ukončený pred 1. januárom 2007. Výnimkami z uvedeného pravidla sú odpisy, režijné (nepriame) výdavky a nefinančné príspevky, ktoré sú oprávnené za podmienok stanovených čl. 56 všeobecného nariadenia v zmysle čl. 1 ods. 3 Nariadenia Rady (ES) č. 284/2009. Nové výdavky pridané v čase revízie operačného programu sú oprávnené odo dňa predloženia žiadosti o revíziu operačného programu Európskej komisii. Moment skutočného vynaloženia výdavku je viazaný na dátum reálneho zníženia (úbytku - úhrady) finančných prostriedkov prijímateľa/partnera (zaplatenie možno doložiť napr. výpisom z bankového účtu prijímateľa, výdavkovými pokladničnými dokladmi) a to bez ohľadu na spôsob vedenia účtovníctva prijímateľa;
- 3) je vynaložený na projekt schválený riadiacim orgánom pre príslušný OP a realizovaný v zmysle zmluvy o poskytnutí NFP, resp. v zmysle rozhodnutia príslušného riadiaceho orgánu o schválení žiadosti o NFP v súlade s kritériami stanovenými príslušným monitorovacím výborom;
- 4) je realizovaný na oprávnenom území;
- 5) patrí do skupiny výdavkov rozpočtu Projektu;

- 6) spĺňa podmienky oprávnenosti výdavkov v zmysle príslušnej Výzvy na predkladanie žiadostí o NFP, resp. iného dokumentu Poskytovateľa, ktorým sa určujú podmienky oprávnenosti výdavkov, napr. Príručka pre Prijímateľa OP ŽP, usmernenia RO, príslušná schéma štátnej pomoci (ak relevantné);
- 7) v prípade prác, tovarov a služieb od tretích subjektov boli obstarané v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a EÚ;
- 8) je preukázaný faktúrami alebo účtovnými dokladmi rovnocennej dôkaznej hodnoty, ktoré sú riadne evidované v účtovníctve prijímateľa v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a podmienkami definovanými Systémom riadenia a zmluvou o poskytnutí NFP;
- 9) je vynaložený v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi (napr. zákon č.18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov, Zákonník práce, Občiansky zákonník);
- 10) je primeraný, t.j. zodpovedá obvyklým cenám v danom mieste a čase a zodpovedá potrebám projektu;
- 11) spĺňa podmienky hospodárnosti (minimalizácia výdavkov pri rešpektovaní cieľov projektu), efektívnosti (maximalizácia pomeru medzi vstupom a výstupom projektu) a účelnosti (nevyhnutnosť pre realizáciu aktivít projektu a priama väzba na ne). Overovanie hospodárnosti, efektívnosti a účelnosti sa vykonáva na základe poskytnutých informácií od žiadateľa a na základe jednotlivých kritérií v hodnotiacich hárkoch v procese odborného hodnotenia;
- 12) výdavky sa navzájom časovo a vecne neprekrývajú a neprekrývajú sa aj s inými prostriedkami z verejných zdrojov;
- 13) výdavky musia byť uhradené prijímateľom a ich uhradenie musí byť doložené pred ich certifikáciou a preplatením z fondov EÚ (s výnimkou odpisov, režijných (nepriamych) výdavkov a nefinančných príspevkov).

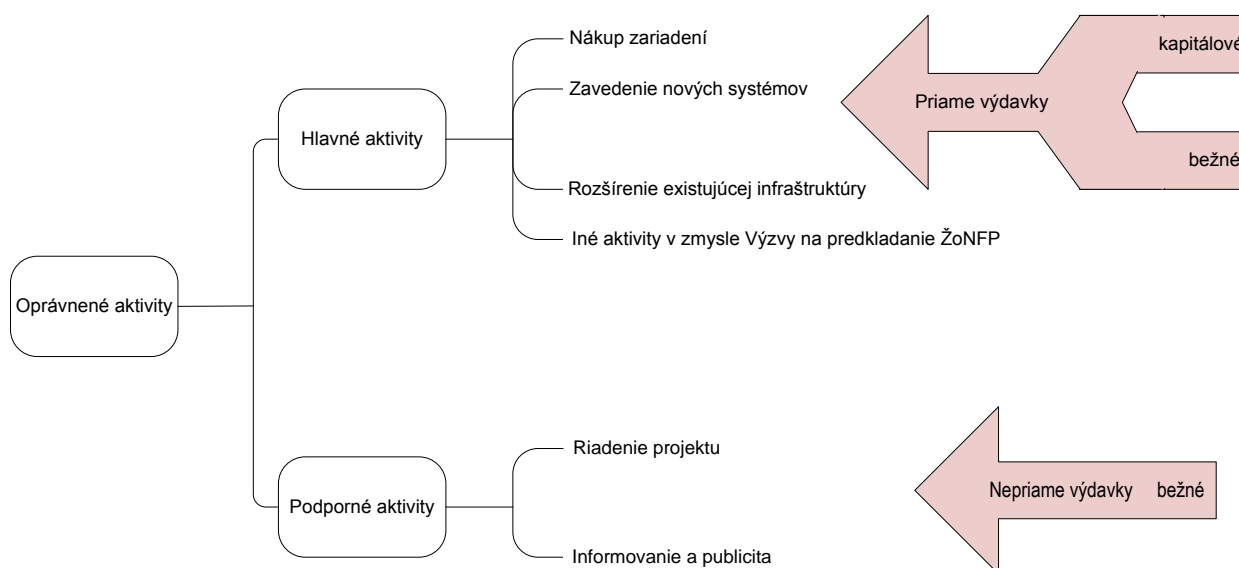
Výdavky, ktoré vyššie uvedené podmienky oprávnenosti nespĺňajú, sú neoprávnené.

Rozdelenie oprávnených výdavkov

Výdavky projektu sa podľa vzťahu k aktivitám projektu rozlišujú na **priame** a **nepriame**.

Priame výdavky sú výdavky preukázateľne priamo súvisiace s **hlavnými aktivitami** realizovaného projektu, pričom v zmysle ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie **zahŕňajú bežné alebo kapitálové výdavky**.

Nepriame výdavky sú také výdavky, ktoré súvisia nepriamo s realizáciou projektu, t.j. sú viazané na **podporné aktivity**. V zmysle ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie **zahŕňajú bežné výdavky**, a to aj v prípade, ak sú na nich uplatňované princípy odpisovania podľa zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Dôležité upozornenie:

Nepriame výdavky sa viažu výlučne na **podporné aktivity projektu, t.j. Riadenie projektu a Informovanie a publicita**. V zmysle Špecifikácie oprávnených výdavkov pre výzvu s kódom OPŽP-PO4-14-1 sa nepriame výdavky zaraďujú do nasledovných skupín výdavkov:

- **637 004 Všeobecné služby** – výdavky na informačnú a pamätnú tabuľu (výdavky súvisiace s propagáciou projektu z hľadiska jeho spolufinancovania zo zdrojov EÚ);
- **637 003 Propagácia, reklama a inzercia** – výdavky súvisiace s propagáciou projektu z hľadiska jeho spolufinancovania zo zdrojov EÚ;
- **637 027 Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru** – len v prípade, ak ide o zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu, zamestnancami mimo pracovného pomeru v súlade so Zákonníkom práce;
- **610 620 Osobné náklady** – len v prípade, ak ide o zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu, zamestnancami v pracovnom pomere prijímateľa, a to len pre verejný sektor.
- **637 005 Špeciálne služby** - výdavky na riadenie projektu realizované dodávateľsky (externý manažment projektu), t.j. inými osobami ako sú zamestnanci žiadateľa alebo zamestnanci mimo pracovného pomeru.

Výška oprávnených výdavkov určená pre podpornú aktivitu Riadenie projektu (napr. projektové, technické, finančné činnosti) musí byť stanovená tak, aby bola zachovaná hospodárnosť a efektívnosť vynaložených prostriedkov.

1. V prípade, ak sú činnosti riadenia projektu zabezpečované prostredníctvom zamestnancov v pracovnom pomere prijímateľa, nesmie v procese implementácie projektu výška oprávnených výdavkov na riadenie projektu prekročiť sumu personálnych výdavkov zodpovedajúcu reálne vykonaným činnostiam, a to v rozsahu **maximálne 3 plných pracovných úväzkov na projekte**;

Osobné náklady (uplatniteľné výlučne v prípade prijímateľov z verejného sektora) - pri stanovení výšky mzdových výdavkov je potrebné, za účelom zachovania hospodárnosti a efektívnosti vynaložených prostriedkov, popísať spôsob stanovenia výšky výdavku (hodinovú mzdovú tarifu), pričom je potrebné uviesť, na základe čoho bola uvedená konkrétna výška výdavku, napr. podľa príslušnej pracovno-právnej legislatívy (zákoník práce, zákon o štátnej službe, zákon o výkone práce vo verejnom záujme, a pod.), oficiálne zverejnené výsledky štatistického úradu týkajúce sa miezd vyplácaných za danú pracovnú činnosť.

2. V prípade, ak je riadenie projektu zabezpečované zamestnancami mimo pracovného pomeru v súlade so Zákonníkom práce, nesmie v procese implementácie projektu výška oprávnených výdavkov na riadenie projektu prekročiť sumu personálnych výdavkov zodpovedajúcu reálne vykonaným činnostiam, a to v rozsahu **hodinových limitov stanovených Zákonníkom práce pre násobeným maximálnym počtom 3 zamestnancov mimo pracovného pomeru** (t.j. na základe dohôd o vykonaní práce/dohôd o pracovnej činnosti).

Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru - pri stanovení výšky výdavkov na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru je potrebné preukázať spôsob výpočtu hodinovej mzdovej tarify, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vykonaní práce/Dohode o vykonaní pracovnej činnosti. Pri výpočte musia byť použité podklady ako napr. prieskum trhu, t.j. priemerná mzda, ktorá sa vypláca za daný druh vykonávanej pracovnej činnosti prípadne oficiálne zverejnené výsledky štatistického úradu týkajúce sa miezd vyplácaných za danú pracovnú činnosť.

Zároveň platí, že kombinácia zabezpečenia riadenia projektu prostredníctvom zamestnancov v pracovnom pomere (610 620) aj zamestnancov mimo pracovného pomeru (637 027) je uplatniteľná výlučne v prípade prijímateľov z verejného sektora. Aj v tomto prípade však celková suma personálnych výdavkov na riadenie projektu v oboch druhoch výdavkov kumulatívne nesmie presiahnuť rozsah činností zodpovedajúci 3 pracovným pozíciám na projekt (napr. projektový manažér, personálny manažér, finančný manažér).

Napr. v rámci projektu maximálne 2 plné pracovné úväzky zamestnancov v pracovnom pomere (610 620) a maximálny hodinový limit stanovený Zákonníkom pre 1 zamestnanca mimo pracovného pomeru (637 027), t.j. spolu 3 pracovné pozície (3 pracovné pozície nelimitujú počet zamestnancov participujúcich na riadení projektu, ale počet osobohodín, ktoré je možné uplatniť si v rámci aktivity „riadenie projektu“).

3. V prípade, ak je riadenie projektu zabezpečované odávateľským spôsobom (externý manažment projektu), v procese implementácie projektu výška oprávnených výdavkov na riadenie projektu **nesmie prekročiť sumu 1800 EUR na mesiac**.

Špeciálne služby - pri stanovení výšky výdavkov na riadenie projektu realizované dodávateľsky (externý manažment projektu) je potrebné, za účelom zachovania hospodárnosti a efektívnosti vynaložených prostriedkov preukázať spôsob stanovenia výšky výdavkov na riadenie projektu (napr. prieskum trhu, zmluva z vykonaného verejného obstarávania/obchodnej verejnej súťaže a pod.).

Činnosti nesmú byť duplicitné. Činnosti, ktoré budú vykonané duplicitne, budú považované za neoprávnené.

Nástroje ovplyvňujúce maximálnu výšku oprávnených výdavkov

V podmienkach OP ŽP je maximálna výška oprávnených výdavkov limitovaná prostredníctvom nástrojov, ktorých cieľom je maximalizácia hospodárnosti a efektívnosti oprávnených výdavkov projektu. Medzi nástroje patria:

- 1) limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu;
- 2) limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov;
- 3) limity maximálnej výšky priamych výdavkov;
- 4) limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov;
- 5) benchmarky vzťahujúce sa na nepriame výdavky;
- 6) prieskum trhu.

Limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu

Limity predstavujú maximálne možnú výšku celkových výdavkov na projekt a sú RO pre OP ŽP definované v dokumentácii Výzvy na predkladanie ŽoNFP ako minimálna a maximálna **výška pomoci**.

Projekt, ktorého celkové výdavky preyšujú maximálnu hodnotu celkových výdavkov projektu definovanú vo Výzve na predkladanie ŽoNFP, je neoprávnený.

Limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov

Maximálna hodnota NFP predstavuje maximálny finančný limit, ktorý je **vymedzený** maximálnou výškou **intenzity pomoci a** výškou oprávnených výdavkov projektu. Tento vzťah podmieňuje maximálnu výšku príspevku zo zdrojov EÚ a SR voči celkovým oprávneným výdavkom projektu spôsobom, pri ktorom je maximálna výška príspevku zo zdrojov EÚ a SR rovná alebo menšia ako celkové oprávnené výdavky projektu. Limity maximálnej výšky oprávnených výdavkov projektu sú definované v dokumentácii Výzvy na predkladanie ŽoNFP.

Výdavky preyšujúce maximálnu intenzitu pomoci definovanú vo Výzve na predkladanie ŽoNFP sú neoprávnené.

Limity maximálnej výšky priamych výdavkov

Predstavujú maximálne možné sumy vybraných **kapitálových výdavkov a bežných výdavkov** viazaných na hlavné aktivity projektu. Ich výška je riadiacim orgánom pre OP ŽP vymedzená výpočtom alebo maximálnou hodnotou.

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov sú viazané **výlučne na výdavky podporných aktivít** projektu. Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov sú viazané výlučne na bežné výdavky.

Bez ohľadu na finančne vyjadrenú veľkosť projektu sú oprávnené výdavky projektu viazané na podporné aktivity vždy limitované. Limity pre oprávnené výdavky na podporné aktivity predstavujú maximálne možné oprávnené výdavky viazané na podporné aktivity projektu.

- medzi výdavky viazané na podporné aktivity patria výdavky na **informovanie a publicitu** a výdavky na **riadenie projektu**. Riadenie projektu pokrýva oblasť projektového riadenia, finančného riadenia, realizácie verejného obstarávania, monitorovania a, kde je to umožnené, aj iné zabezpečenie realizácie hlavných aktivít a z hľadiska oprávnenosti výdavkov môže byť zabezpečené prostredníctvom interných kapacít žiadateľa, alebo zamestnancami mimo pracovného pomeru na základe Dohody o vykonaní práce/Dohody o vykonaní pracovnej činnosti, alebo zabezpečované dodávateľským spôsobom (externý manažment projektu).

Limity oprávnených výdavkov (nepriame výdavky) na podporné aktivity sú nasledovné:

- maximálne 7 % z priamych oprávnených výdavkov projektu v prípade projektov neinvestičného charakteru
- maximálne 1800 EUR na mesiac na riadenie projektu zabezpečované dodávateľským spôsobom (externý manažment projektu).

Dôležité upozornenie:

1. Z vecného hľadiska je limit pre oprávnené výdavky v prípade **interného** riadenia projektu obmedzený na mzdové výdavky (bežná **prevádzková réžia je neoprávneným výdavkom**).
2. Výdavky projektu na podporné aktivity, ktoré prevyšujú limity, sú vždy neoprávnené.

Benchmarky vzťahujúce sa na nepriame výdavky

Benchmark nepriamych výdavkov predstavuje maximálnu hodnotu oprávnených výdavkov na podpornú aktivitu, t.j. sú vyjadrením maximálne novej výšky nepriamych výdavkov na podpornú aktivitu.

Benchmarky predstavujú maximálne možné oprávnené sumy viazané na podporné aktivity nasledovne:

- 1) **max. 1 000 EUR pre informačnú tabuľu (1 ks)**

2) max. 500 EUR pre pamätnú tabuľu (1 ks)

Dôležité upozornenie:

Výdavky projektu na podporné aktivity, ktoré preyšujú limity určené benchmarkom, sú vždy neoprávnené.

Prieskum trhu

Prieskum trhu predstavuje povinný nástroj žiadateľa/prijímateľa nepriamo limitujúci celkovú výšku výdavkov projektu a celkovú výšku oprávnených výdavkov projektu.

Príklad aplikácie limitov na výdavky projektu vo Výzve na predkladanie ŽoNFP

Limity určené vo Výzve na predkladanie ŽoNFP

Limity maximálnej výšky celkových výdavkov projektu: **50 mil. EUR**

Limity maximálnej výšky NFP: **intenzita pomoci 95 % resp. 100% z celkových oprávnených výdavkov – podľa typu žiadateľa**

Limity maximálnej výšky nepriamych výdavkov: **7 % z priamych oprávnených výdavkov projektu v prípade projektov neinvestičného charakteru.**

Limit vzťahujúci sa na nepriame výdavky na riadenie projektu zabezpečované dodávateľsky (externý manažment projektu): **1800 EUR/mesiac realizácie projektu.**

Benchmarky vzťahujúce sa na nepriame výdavky: **1 000 EUR/informačná tabuľka a 500 EUR/pamätná tabuľka**

Výpočet výšky oprávnených výdavkov vybraných skupín výdavkov

Z hľadiska zabezpečenia hospodárnosti a efektívnosti realizovaného projektu sa maximálna výška vybraných bežných a kapitálových výdavkov stanovuje na základe výpočtu.

Výpočet výšky oprávnených výdavkov je viazaný na vybrané skupiny výdavkov (na základe ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie), ktoré RO pre OP ŽP považuje za relevantné. RO pre OP ŽP stanovuje ako oprávnené, podobne ako v prípade nástrojov limitujúcich maximálnu výšku oprávnených výdavkov obmedzuje maximálnu výšku niektorých skupín oprávnených výdavkov s cieľom obmedziť ich neprimerané vynakladanie.

Výpočet výšky bežných výdavkov

Bežné výdavky projektu sú oprávneným výdavkom hlavných aktivít projektu, pričom **mzdové výdavky** sú oprávneným výdavkom aj pre podporné aktivity (**interné riadenie projektu**).

Podmienkou oprávnenosti bežných výdavkov je ich **pomerné** vyčíslenie k projektu podľa riadne odôvodnenej, spravodlivej a nestrannej metódy a ich priama väzba na prevádzkové zabezpečenie projektu (prevádzkové výdavky, výdavky na údržbu a pod.).

Žiadateľ počíta výšku vybraných skupín bežných (režijných) výdavkov na náklade pokynov určených pre konkrétnu skupinu oprávnených výdavkov alebo na základe vlastného spôsobu.

Žiadateľ o NFP môže pri určení výšky takýchto oprávnených výdavkov vychádzať z nasledujúcich príkladov ich výpočtu, pričom však môže použiť aj vlastný spôsob výpočtu, ktorý uvedie do textovej časti finančnej analýzy Žiadosti o NFP. V prípade, že Žiadateľ o NFP použije niektorý z nižšie uvedených príkladov výpočtu, rovnako je povinný danú skutočnosť uviesť do textovej časti finančnej analýzy. V prípade, ak žiadateľ uvádza v rámci rozpočtu režijné výdavky ako priame výdavky, je povinný v textovej časti finančnej analýzy zároveň zdôvodniť, ako dané bežné výdavky bezprostredne súvisia s realizáciou projektu.

Osobné výdavky

Legislatívnym východiskom pre stanovenie výšky personálnych výdavkov sú najmä zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov (ďalej aj „Zákonník práce“), zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov, zákon č. 400/2009 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, zákon č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Medzi **oprávnené výdavky** žiadateľa v rámci skupiny „personálnych výdavkov“ patria:

- 1) mzdy zamestnancov pracujúcich na projekte (prípadne ich alikvotná časť zodpovedajúca počtu hodín/času odpracovaného na projekte);

- 2) zákonné odvody zamestnávateľa na sociálne, dôchodkové a zdravotné poistenie;
- 3) ďalšie odvody, ku ktorým je zamestnávateľ povinný na základe právnych predpisov, vrátane nákladov zamestnávateľa na dohody o vykonaní práce a dohody o pracovnej činnosti osôb, ktoré nie sú v internom zamestnaneckom vzťahu k zamestnávateľovi;
- 4) dovolenky, náhrady za sviatky, ostatné náhrady (podľa zákonníka práce, napr. návšteva u lekára,...) a práceneschopnosť v tom prípade, že ich skutočne a definitívne znáša prijímateľ. Tieto oprávnené výdavky budú súčasťou oprávnenej mzdy.

Osobné výdavky, ktoré **nie sú oprávnenými výdavkami**, sú najmä:

- 1) ostatné výdavky na zamestnanca, ku ktorým nie sú zamestnávateľa zaviazaní podľa osobitných právnych predpisov;
 - príspevky na penzijné pripoistenie;
 - dary;
 - odmeny;
 - prémie;
 - práca nadčas a príplatok za prácu nadčas, ktorá bola vykonávaná mimo projektu;
 - príspevok zo sociálneho fondu;
 - pomerná časť odvodov v prípade príspevku na doplnkové dôchodkové sporenie - v prípade vzniku neoprávneného výdavku na základe DDS je nutné do výšky neoprávneného výdavku započítať aj pomernú časť odvodov, ktorá priamo súvisí s príspevkom zamestnávateľa na DDS;
 - všetky ostatné možné odmeny, ktoré nie je možné zahrnúť do kategórie oprávnených výdavkov;
 - preplatenie dovolenky pri odchode;
 - príplatok za pohotovosť na pracovisku.
- 2) mzdy zamestnancov, ktorí sa na realizácii projektu nepodieľali a u tých zamestnancoch, ktorí sa na realizácii projektu podieľali, alikvotná časť osobných výdavkov, ktorá nezodpovedá pracovnému vyťaženiu zamestnanca na danom projekte;
- 3) mzda starostu obce, resp. primátora mesta.

Preukazovanie oprávnenosti výdavkov na riadenie projektu je určené v príslušnej Príručke pre prijímateľa zverejnenej na webovom sídle www.opzp.sk. Príručka pre prijímateľa nie je súčasťou výzvy s kódom OPŽP-PO4-14-1.

Spôsob výpočtu výšky oprávnených výdavkov pre potreby podania ŽoNFP:

$$OM_{MV} = \frac{OCP}{FP\check{c}p} * \check{c}p$$

kde

OM_{MV} = oprávnená výška mzdových výdavkov
 OCP = oprávnená cena práce, t.j. $OCP = [(HM+NM)-NP] + [O_o]$
 $FP\check{c}p$ = fond pracovného času, t.j. $FP\check{c}p = PD - PDSP$

- Čp** = čas odpracovaný na projekte (v hodinách, dňoch, percentách) podľa predložených pracovných listov jednotlivých zamestnancov (čas počas ktorého zamestnanci nevykonávali prácu na projekte napr. dovolenka, práceneschopnosť sa nezapočítavajú v prípade, ak zamestnanci nepracujú 100 % svojho času na projekte).
- HM** = hrubá mzda zamestnancov pracujúcich na projekte
- NM** = oprávnené náhrady príjmu, ktoré nie sú súčasťou hrubej mzdy (napr. DPN)
- NP** = neoprávnené položky mzdy (napr. odmeny, odstupné...)
- Oo** = oprávnené odvody zamestnávateľa na zamestnanca pracujúceho na projekte tzn. odvody zamestnávateľa znížené o pomernú časť odvodov zamestnávateľa z neoprávnených výdavkov (napr. odvod z DDS)
- PD** = počet pracovných dní (hodín) v príslušnom mesiaci vrátane platených sviatkov
- PDSP** = počet dní (hodín) financovaných Sociálnou poisťovňou

$$OV_M = \frac{(HM + NM) - NP}{FP\check{c}p} * \check{c}p$$

OVM = oprávnená výška mzdy

$$OV_o = \frac{(O_o)}{FP\check{c}p} * \check{c}p$$

OVo = oprávnená výška odvodov

Odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru

Pri stanovení výšky výdavkov na odmeny zamestnancov mimo pracovného pomeru je potrebné preukázať spôsob výpočtu hodinovej mzdovej tarify, ktorá je obsiahnutá v Dohode o vykonaní práce/Dohode o vykonaní pracovnej činnosti. Pri výpočte musia byť použité podklady ako napr. prieskum trhu, t.j. priemerná mzda, ktorá sa vypláca za daný druh vykonávanej pracovnej činnosti prípadne oficiálne zverejnené výsledky štatistického úradu týkajúce sa miezd vyplácaných za danú pracovnú činnosť.

Výpočet výšky priamych kapitálových výdavkov

Nákup nehnuteľností

Oprávnenosť výdavkov na nákup nehnuteľností v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO4-14-1

áno nie

Výpočet ďalších výdavkov

DPH a iné dane

Legislatívny rámec pre DPH a iné dane je vymedzený najmä čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF, čl. 3 nariadenia č. 1084/2006 o KF a zákonom č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov.

Dane sú všeobecne neoprávneným výdavkom. Za neoprávnené výdavky z titulu dane sa považujú najmä priame dane s výnimkou DPH v prípade, ak žiadateľ nie je platcom DPH.

Nárokovateľná DPH

DPH je oprávnená v prípade, keď je originálne a definitívne znášaná prijímateľom a nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. Neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok ale bude zahrnutá do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených výdavkov.

V prípade, že žiadateľ nie je platiteľom DPH v zmysle zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov, je DPH oprávneným výdavkom. V takom prípade sa DPH v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ neuvádza ako samostatný oprávnený výdavok, ale je potrebné zahrnúť ju do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených a neoprávnených výdavkov (viď Príručka pre žiadateľa).

V prípade, že žiadateľ je v zmysle § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov platiteľom DPH v pomernej výške odpočítateľnej dane a žiadateľ sa čestným vyhlásením zaviazal, že do výpočtu dane si nebude započítavať daň z výdavkov, ktoré budú súvisieť s predkladaným projektom a ani akúkoľvek jej časť, je DPH oprávneným výdavkom.

Nenárokovateľná DPH

DPH je neoprávnená v prípade, ak je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do riadku „Iné neoprávnené výdavky (viď Príručka pre žiadateľa).

V prípade, že žiadateľ je platiteľom DPH a má právo na odpočítanie dane v zmysle § 49 odsek 2 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, je DPH neoprávneným výdavkom. V takom prípade je potrebné neoprávnenú DPH uviesť v tab. 13 Formuláru žiadosti o NFP „Rozpočet projektu“ do „iných neoprávnených výdavkov“ (viď Príručka pre žiadateľa, kap. 6.2.1, bod 13).

V prípade, ak žiadateľ, ktorý je v zmysle § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov platiteľom DPH v pomernej výške odpočítateľnej dane, a pri podaní Žiadosti o NFP vyhlásil, že do výpočtu dane si nebude započítavať daň z výdavkov, ktoré budú súvisieť s predkladaným projektom a ani akúkoľvek jej časť, a DPH mu bola ako oprávnený výdavok v rámci žiadostí o platbu poskytovateľom uhrádzaná, a počas implementácie projektu sa pri kontrole realizácie projektu zistí, že prijímateľ si výdavky súvisiace s realizáciou projektu započítal do výpočtu dane podľa § 49 odsek 4 a § 50 zákona č. 222/2004 Z. z. o DPH v znení neskorších predpisov, stane sa už uhradená DPH neoprávneným výdavkom. Prijímateľ bude v tomto prípade povinný tieto neoprávnené výdavky vrátiť poskytovateľovi.

Dôležité upozornenie:

Ostatné dane a clá ako napr. priame dane, daň z nehnuteľnosti, daň z prevodu nehnuteľnosti, cestná daň a pod. **sú neoprávneným výdavkom.**

Oprávnenosť DPH v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO4-14-1

áno nie iné

Odpisy

Oprávnenosť odpisov v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO4-14-1

áno nie

Lízing

Lízing je forma získavania a financovania hnuiteľného alebo nehnuteľného predmetu za pevne stanovené nájomné na vopred stanovenú dobu. K tejto oblasti oprávnených výdavkov sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF a čl. 3 nariadenia 1084/2006 o KF.

Oprávnenosť lízingu v rámci Výzvy na predkladanie ŽoNFP s kódom OPŽP-PO4-14-1

áno nie

Iné výdavky

K týmto výdavkom sa viaže čl. 7 nariadenia č. 1080/2006 o ERDF, čl. 3 nariadenia č. 1084/2006 o KF, čl. 49 Implementačného nariadenia č. 1828/2006, zákon o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov č. 511/1992 Zb. v znení neskorších predpisov, zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady č. 582/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Oprávnenými výdavkami **vo všeobecnosti** sú:

- 1) bankové poplatky za medzinárodnú finančnú transakciu,
- 2) poplatky za zriadenie a vedenie účtu alebo účtov a za finančné transakcie na tomto účte, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštného účtu alebo účtov,
- 3) výdavky na právne poradenstvo, technické a finančné odborné posudky a výdavky na publicitu, pokiaľ museli byť vynaložené v priamej súvislosti s projektom. Výdavky súvisiace s publicitou projektu vynaložené v súvislosti s čl. 5 až 10 nariadenia komisie (ES) č.1828/2006 sú oprávnenými výdavkami,
- 4) výdavky na bankové záruky alebo záruky poskytnuté inými finančnými inštitúciami v rozsahu stanovenom predpismi SR alebo právnymi predpismi EÚ.

Neoprávnenými výdavkami sú:

- 1) výdavky súvisiace s vedením účtovníctva projektu zabezpečované externým dodávateľom a výdavky na vykonanie auditu,
- 2) úroky z úverov a pôžičiek,
- 3) správne a miestne poplatky, ktoré nemajú priamu väzbu na projekt, resp. ich neoprávnenosť bola stanovená riadiacim orgánom,
- 4) výdavky na správne spory ako i sankčné poplatky, pokuty a penále, prípadne ďalšie sankčné výdavky, či už dohodnuté v zmluvách alebo vznikajú z iných príčin a tzv. balíky produktov (služieb), ktoré poskytujú banky k úverom.

Kódy výdavkov prislúchajúce k oprávneným výdavkom uvedených v tejto definícii sú indikatívne a môže dochádzať k ich zmene. Záväzná je slovná definícia/popis oprávnených výdavkov, tak ako je uvedená v ďalších častiach tejto definície pre jednotlivé typy projektov.

Výdavky súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, ktoré vstupujú do obstarávacej ceny hmotného a nehmotného majetku a sú účtovné v účtovnej triede 0 sa vykazujú v príslušnom kóde výdavkov 7xx xxx–Kapitálové výdavky.

Okrem oprávnených výdavkov kódu 7xx xxx uvedených v časti „Príklad oprávneného výdavku“ (tretí stĺpec) sú v danom prípade oprávnené aj výdavky súvisiace s obstaraním dlhodobého hmotného a nehmotného majetku vymedzené v Opatrení Ministerstva financií Slovenskej republiky z 8. augusta 2007 č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky v platnom znení (pokiaľ nie sú explicitne uvedené medzi neoprávnenými výdavkami).

Pre jednotné uplatnenie ekonomickej klasifikácie, rozpočtovej klasifikácie bolo vydané Metodické usmernenie Ministerstva financií Slovenskej republiky k č. MF/010175/2004-42 zo dňa 8.decembra 2004 a vysvetlivky k ekonomickej klasifikácii rozpočtovej klasifikácie, vrátane jeho dodatkov, ktoré je zverejnené na webovom sídle MF SR, www.finance.gov.sk.

Špecifikácia oprávnených výdavkov v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO4-14-1

Špecifikácia oprávnených výdavkov pre výzvu s kódom OPŽP-PO4-14-1 je platná pre všetkých oprávnených žiadateľov v rámci predmetnej výzvy. Nižšie uvedené oprávnené výdavky sú platné iba pri súčasnom zachovaní obmedzení uvedených v Programovom manuáli OP ŽP zverejnenom v rámci výzvy s kódom OPŽP-PO4-14-1.

Kód výdavku	Skupina výdavkov (zákl. číselník výdavkov ŠF a KF 2007- 2013)	Príklad oprávneného výdavku
610620	Osobné náklady	- mzdové výdavky interných zamestnancov prijímateľa bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (v prípade mzdových výdavkov na zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie projektu ide o nepriame výdavky) len pre verejný sektor
631001	Cestovné náhrady Tuzemské	- patria sem všetky cestovné náhrady pri tuzemských pracovných cestách v zmysle zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (§ 3 - § 9 zákona) – vrátane preddavkov.
632001	Energie	- výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu - výdavky hlavných aktivít projektu bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
632002	Vodné, stočné	- výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu - výdavky hlavných aktivít projektu bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
632003	Poštové služby a telekomunikačné služby	- výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu - výdavky hlavných aktivít

		projektu bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
633002	Výpočtová technika	nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, len ak bezprostredne súvisí s projektom a/alebo bude využitá na udržanie cieľov projektu, napr.: - nákup osobných počítačov, vrátane materiálu k výpočtovej technike (myši, klávesnice, monitory, tlačiarne a pod.) len ak bezprostredne súvisia s projektom
633004	Materiál, prevádzkové stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- obstaranie strojov, prístrojov, zariadení a techniky, napr. pre laboratóriá, odpadové nádoby, ručné hasiace prístroje
633005	Materiál špeciálne stroje, prístroje, zariadenie, technika a náradie	- meracie a monitorovacie technické prostriedky
633006	Materiál všeobecný	- nákup materiálu, ktorý bezprostredne súvisí s cieľmi projektu
633009	Materiál Knihy, časopisy, noviny, učebnice, učebné pomôcky a kompenzačné pomôcky	- výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu - výdavky hlavných aktivít projektu bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu
633010	Materiál Pracovné odevy, obuv a pracovné pomôcky	- pracovné odevy, pracovné pomôcky, obuv
633013	Materiál Softvér	- nákup softvéru a licencií, ktorý nespĺňa kritériá nehmotného majetku z kapitálových výdavkov, ale výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
634001	Dopravné Palivo, mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny	- pohonné hmoty (mazivá, oleje, špeciálne kvapaliny)
637001	Školenia, kurzy, semináre, porady, konferencie, sympóziá	- výdavky na školenia, kurzy, semináre, informačné podujatia bezprostredne súvisiace s projektom

		<ul style="list-style-type: none"> - zastúpenie a účasť na výstavách, expozíciách a konferenciách bezprostredne súvisiace s projektom
637003	Propagácia, reklama a inzercia	<ul style="list-style-type: none"> - výdavky, ktoré bezprostredne súvisia s propagáciou projektu z hľadiska jeho spolufinancovania zo zdrojov EÚ, napr.: propagácia v tlači, médiách, informačné letáky, návody, vytvorenie webových sídiel súvisiacich s projektom
637004	Všeobecné služby	<ul style="list-style-type: none"> - informačné a pamätné tabule, v súlade so Zmluvou o poskytnutí NFP (nepriame výdavky - maximálna výška výdavku za informačné tabule je 1 000 EUR/1kus a na pamätné tabule 500 EUR/1kus), - revízie a kontroly zariadení
637005	Špeciálne služby	<ul style="list-style-type: none"> - prieskumné a projektové práce nesúvisiace s výstavbou, - geologický prieskum a geologické práce, ktoré súvisia s geologickým prieskumom, - výdavky na riadenie projektu realizované dodávateľsky (externý manažment projektu), t.j. inými osobami ako sú zamestnanci žiadateľa alebo zamestnanci mimo pracovného pomeru. Limit na výdavky na riadenie projektu realizované dodávateľsky (externý manažment projektu) je stanovený vo výške 1800 EUR na mesiac. - odborný geologický dohľad, - administratívne poplatky – notárske overenia, - akreditovaná činnosť zameraná na odber vzoriek povrchovej vody a podzemnej vody (bodové vzorky, zonálne vzorky) v súlade s platnými legislatívnymi a technickými predpismi, - terénne merania (napr. pH,

		<p>kyslík, alkalita, vodivosť, odhad substrátu, identifikácia vybraných organizmov vodných spoločenstiev v teréne),</p> <ul style="list-style-type: none"> - preprava vzoriek a ostatné výdavky spojené s odbermi vzoriek, - akreditované výkony zamerané na analytické práce - činnosti zamerané na prípravné a pomocné práce súvisiace s analytickými prácami (napr. prevzatie a evidencia vzoriek, skartácia vodných vzoriek, filtrácia vzoriek, centrifugácia vzoriek, úprava pH, extrakcia, príprava protokolov o odberoch a o skúškach), - činnosti zamerané na hodnotenie stavu povrchových vôd a podzemných vôd (napr. príprava databázy výsledkov, štatistické spracovanie údajov, vyhodnotenie výsledkov, príprava mapových podkladov), - činnosti zamerané na prípravu podkladov pre reportovacie správy - tvorba databáz, - letecké snímkovanie a príprava leteckých snímok
637011	Štúdie, expertízy, posudky	<ul style="list-style-type: none"> - štúdie, všetky druhy posudkov, odborných vyjadrení, ktoré nesúvisia s výstavbou a geologickým prieskumom
637012	Poplatky a odvody	<ul style="list-style-type: none"> - zriadenie a vedenie účtu, pokiaľ je pre realizáciu projektu vyžadované zriadenie a vedenie zvláštneho účtu
637023	Kolkové známky	<ul style="list-style-type: none"> - kolkové známky
637027	Odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru	<ul style="list-style-type: none"> - mzdové výdavky bezprostredne súvisiace s implementáciou projektu (v prípade mzdových výdavkov na zabezpečenie podpornej aktivity projektu – Riadenie

		projektu ide o nepriame výdavky)
711003	Nákup softvéru	- nákup softvéru, len ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
711004	Nákup licencií	- nákup licencií, len ak výlučne a bezprostredne súvisí s projektom a jeho cieľmi
713002	Nákup výpočtovej techniky	- nákup výpočtovej techniky, vrátane príslušenstva, napr.: riadiace systémy, len ak bezprostredne súvisí s projektom
713004	Nákup prevádzkových strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	- dodávka a montáž technologických zariadení, vrátane prvého zaškolenia obsluhy, ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
713005	Nákup špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu	- dodávka a montáž špeciálnych strojov, prístrojov, zariadení, techniky, náradia a materiálu, vrátane prvého zaškolenia obsluhy (napr.: meracích, monitorovacích), ak verejné obstarávanie tovarov (technologického a strojného zariadenia -dodávka a montáž vrátane zaškolenia obsluhy) je samostatne mimo stavebných prác
920	Rezerva na nepredvídané výdavky	- rezerva na geologické práce*

* rezervu je možné vytvoriť maximálne 10 % z oprávnených výdavkov na geologické práce

- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania dlhodobého **hmotného majetku** je obstarávacia cena hmotného majetku (napr. samostatných hnutelných vecí a súborov hnutelných vecí) v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.
- Oprávnenými výdavkami na účely obstarania dlhodobého **nehmotného majetku** je obstarávacia cena patentových práv, licencií, know - how alebo nepatentovaných

technických vedomostí v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

- Majetok považovaný za odpisovateľný majetok, musí byť používaný výlučne prijímateľom, musí byť zakúpený od tretích strán na základe trhových podmienok, musí byť zaradený do majetku prijímateľa minimálne päť rokov od ukončenia realizácie projektu.
- Pokiaľ ide o výdavok, ktorý vznikol alebo vznikne v súvislosti s realizáciou projektu a nie je výslovne uvedený medzi oprávnenými výdavkami v tabuľke vyššie, je potrebné ho taktiež uviesť vo formulári žiadosti o poskytnutie NFP v rámci skupiny oprávnených výdavkov. RO posúdi takýto výdavok individuálne, a to vzhľadom na ciele a charakter projektu, t.j. určí do akej miery je výdavok nevyhnutný pre naplnenie daných cieľov a realizáciu aktivít projektu.

Neoprávnené výdavky

- vypracovanie formulárov „Žiadosť o NFP“;
- akákoľvek časť výdavkov, ktorou by sa prekročila maximálna intenzita pomoci;
- položky financované z iných finančných zdrojov (Envirofond, Recyklačný fond, atď.);
- geologický prieskum za účelom zistenia výdatnosti geotermálneho ložiska;
- výmena vnútorných tepelných rozvodov a radiátorov, pokiaľ nie sú z technického hľadiska pre realizáciu projektu nutné;
- autorský dozor;
- nákup pozemkov pod skládkami odpadov a pod environmentálnymi záťažami;
- účelová finančná rezerva na uzatvorenie, rekultiváciu a monitorovanie skládok odpadov po jej uzavretí;
- výdavky na podporu podrobného prieskumu podľa § 2 ods. 3 zákona č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov a monitoringu lokalít, kde už podrobný prieskum a monitoring boli realizované;
- výdavky na pravidelné obnovovacie investície súvisiace s výmenou strojov, prístrojov, zariadení, technológií;
- výdavky na pravidelné obnovovacie investície zamerané na modernizáciu existujúcej a funkčnej technológie;
- výdavky na obstaranie dopravných prostriedkov určených na osobnú prepravu;
- technické vybavenie objektov, ktoré bezprostredne nesúvisí s implementáciou projektu (nábytok, podlahoviny, koberce, počítačová technika a vybavenie, telekomunikačná technika, iná nutná technika);
- stratné;
- poplatky za poistenie;
- mzdové výdavky externých zamestnancov bezprostredne nesúvisiace s implementáciou projektu;
- bankové poplatky, colné a daňové poplatky;
- úroky z dlhov;
- lízing;

- platené úroky, pokuty, penále, dane, clá, dovozné prirážky, poplatky za výmenu, kurzové straty a iné finančné výdaje;
- výdavky za právne/súdne spory;
- rezerva na možné budúce straty alebo dlhy;
- nesplatené dlžné úroky;
- výdavky na opravu a údržbu;
- DPH v prípade, keď je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom;
- škody spôsobené počas výstavby na cudzom majetku;
- iné nešpecifikované výdavky bezprostredne nesúvisiace s realizáciou projektu;
- stavebný zámer;
- štúdia EIA;
- štúdie ako podklad pre štátnu expertízu;
- akákoľvek finančná analýza;
- akreditácie, reakreditácie;
- odpisy;
- poplatky za znečistenie ovzdušia;

Neoprávnené výdavky uvedené v tejto definícii bude RO vždy považovať za neoprávnené bez ohľadu na ich vzťah k cieľom a charakteru projektu.